

J.M.J.V.

Tilburg, Juni 1954.

Opmerking: Ik heb lang gearzeld met het verzenden van deze circulaire. Toch meen ik goed te doen er gevolg aan te geven. Het is de bedoeling dat de *Overste zelf* ze voorleest, liefst *in de kapel* en wel op de *afzondéringdag*. Na lezing moet de circulaire bij de *Overste* blijven en dus niet ter lezing gelegd worden.

Eerw. Frater Directeur en Fraters,

U zult zich nog herinneren hoe ik U op 27 April j.l. een circulaire deed toekomen, waarin in extenso was opgenomen een brief van de H. Vader, Paus Pius XII, handelend over de betekenis en de belangrijke taak die de onderwijsgevendé Broedercongregaties in het leven van de H. Kerk hebben. Na rustige bestudering van dit pauselijk document durf ik beweren, dat het:

a) Voor de kinderen een zegen is bij religieuzen te mogen school gaan. Zij delen in de vruchten van ons gezamenlijk gebonden Godsleven, met zijn gebeden, offers en werkzaamheden. Religieuzen kunnen zich onverdeeld aan hun taak geven. Beantwoordt de monnik aan zijn roeping dan werkt Christus in hem, door hem, met hem en moet dus zijn taak effectief zijn: Ik kan alles in Hem die mij versterkt.

b) Indirect is onze taak een zegen voor de gezinnen, ja voor de gehele maatschappij.

c) Hetzelfde dient gezegd van de H. Kerk. Deze bloeit als ze heilige priesters, kloosterlingen, christenen telt. Priesters en kloosterlingen zijn steeds kentekenen geweest voor Gods Kerk en ze beschouwt ze als onmisbaar. Bovenstaande geldt natuurlijk alleen, indien die religieuzen werkelijk aan hun doel beantwoorden en hun zelfheiliging in alles laten primeren. Zou dat achterwege blijven dan vervallen de voorwaarden voor vruchtbare

arbeid, ja bestaat er gevaar dat ze tot ergernis vervallen voor Gods Kerk, voor de kinderen, de gezinnen, de maatschappij. In plaats van door deze liefdewerken hun eigen heil en dat van anderen te bewerken, lopen ze hun tijdelijk en eeuwig ongeluk tegemoet en zijn oorzaak dat ook de aan hun zorgen toevertrouwdén van de goede weg afraken.

Dat deze mogelijkheid niet denkbeeldig is, leert ons de eigen kloosterwetgeving. Wanneer we de aanhalingen uit Constitutiën, Directorium, Wettige Gebruiken en Schoolreglement die betrekking hebben op de gevaren aan onze liefdewerken verbonden eens gingen bijeen zamelen, zouden we een geschrift krijgen van respectabele omvang. Als een bezorgde Moeder, die zowel de H. Kerk als de Congregatie is, waarschuwt ze haar kinderen voortdurend, wetend dat een gewaarschuwd man voor twee telt. Christus zelf liet tijdens zijn aardse leven reeds Zijn waarschuwende stem horen en riep het Wee uit over de ergernisgever.

De wereldlijke Overheid stelde eveneens maatregelen vast om haar jeugdige burgers tegen ouderen te beschermen, hoe droevig dat ook moge klinken. Dat deze zorg niet overbodig bleek, bewijzen de feiten herhaaldelijk. De Publicaties van het Departement van Onderwijs-K. en W. geven telkens weer opnieuw namen van zogenaamde opvoeders-onderwijzers die van hun onderwijzersbevoegdheid werden ontslagen, omdat ze zich schuldig maakten aan wat de Wet noemt: ontucht met minderjarige personen. Wat een leed achter dergelijke feiten schuil gaat kunt U zich misschien indenken. Leed voor de betrokken onderwijzer die tijdelijk de huiselijke woning moet verwisselen voor de gevangenis met al de schande daaraan verbonden; leed om wille van uitstoting uit een beroep of roeping; waarvoor hij zich jarenlange opleiding moest getroosten, terwijl hij dan niet weet waarheen, want hij is praktisch door deze specifieke opleiding nergens anders voor geschikt; leed in de gezinnen die zich geschandvlekt voelen en blootgesteld raken aan de praat van mensen; leed voor de

misbruikte kinderen, die later zelf gemakkelijk verleiders worden of een zware strijd hebben te strijden in de moeilijkste jaren van hun leven.

Droevig is het te moeten constateren dat ook in de rangen van de katholieke leken, ja zelfs in die van kloosterlingen, dergelijke mislukkingen voorkomen. En toch beschikken dezen over een schat van genademiddelen, van voorzorgen, die het andere kamp niet kent. Hun vak is daar te droeviger om, te meer omdat hun ergernis zo vaak grotere groepen wordt aangewreven.

Wanneer we dit alles bedenken, moeten we er ons dan niet over verwonderen dat er toch steeds maar onderwijzers zijn die zich aan een dergelijke schoolramp blootstellen. De oorzaak is niet ver te zoeken. De door de erfzonde bedorven natuur van de mens is zwak en tot het kwade geneigd. Een der sterkste hartstochten in de mens is de zinnelijke drift. Het gebeurt zo vaak dat deze neiging door de mens wordt gebruikt in strijd met de doelstelling van God, enkel om zich zelf te bevredigen. Doorgaans is het begin onnodige aanrakingen, streelingen van hoofd en ledematen die niet door kleding zijn bedekt. Wanneer dit onnodig en uit zinnelijke genegenheid plaats vindt, gaat men er zeker en gewis toe over die lichaamsdelen aan te raken die doorgaans wel bedekt zijn. Al zou dit beperkt blijven tot het bovenbeen, dan reeds is men strafbaar volgens de Nederlandse Burgerlijke Wetgeving. Veroordeling leidt tot ontheffing van onderwijzersbevoegdheid en men trekt schande en ellende over zich zelf en anderen af. Zo iemand moest maar eens getuige geweest zijn van de radeloosheid die over ouders komt bij het vernemen van zulk een val door hun kind. Wat echter veel erger is, men beledigt doorgaans de goede God grotelijks, doordat men vaak, zo niet altijd, dergelijke handelingen stelt om de ervaring van zinnelijk genot bij zich zelf.

Wee de mens die zijn zwakheid niet wil inzien en op eigen krachten vertrouwt. Hij zal spoedig ondervinden dat hij uit zich zelf enkel kan vallen en zondigen. De laatste jaren komt ontucht met kinderen frequenter

voor dan vroeger. De oorzaken vloeien uit de tijdgeest voort: Een tekort aan zedigheid in zake kleding, kleverigheid bij sommige kinderen door te wekelijke, flauwe huiselijke opvoeding, tekort aan godsdienstzin en slapheid van wil, genotzucht en afkeer van boete en versterving, hoogmoed en eigenzinnigheid die wijze bepalingen en voorschriften versmaadt.

Het is ons bekend dat in een bepaalde onderwijzerskring op het slot van elke vergadering door de Voorzitter de waarschuwing wordt gegeven: Mannen weest toch voorzichtig in de omgang met kinderen en maak je zelf niet voor een geheel leven ongelukkig. Houdt je handen thuis. Laten wij, Fraters, liever luisteren naar de dringende waarschuwingen van God, van Gods H. Kerk, van onze goede Moeder de Congregatie die tot ons spreekt in de kloosterwetgeving en door Oversten, dan zullen we bij gestaag gebed en liefde voor de versterving groeien in Godsliefde en Hij zal onze kracht zijn bij onze zorg voor Zijn kinderen. Geven we gevolg aan de wenk van ons Directorium, dagelijks extra te bidden om de zuiverheid van lichaam en ziel te bewaren voor ons zelf en anderen. We moeten elkander met alle middelen en op alle mogelijke wijzen steunen om de gevaren die uit onze mooie roeping kunnen voortvloeien te kunnen vermijden.

Laten vooral de fraters die sterker zinnelijk gedisponeerd zijn steeds aan Maria's hand door het leven gaan en de middelen benutten die boven werden aangestipt. Zij vooral moeten in eerlijke openhartigheid staan tegenover hun geestelijke leidsman en hun overheid.

Met br. gr. t.t. in Xto.
Fr. M. Petrus Canisius
Sup.-Gen.